

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

De Flaaden tilhørende Krudtmagasiner i Kjøbenhavns Nærhed ere beliggende dels ved Kvintusvejen dels i Christianshavns Enveloppe. Førstnævnte Sted findes 2 Magasiner i Frederiks Bastion og 2 i Carls Bastion og paa sidstnævnte Sted et Magasin i hver af de nordligste Redaner Nr. 1, 2 og 3 og et Magasin mellem 2den og 3die Redan, i alt altsaa 8 Magasiner. Desuden findes paa Arsenaløen et mindre Magasin til Patroner og Krigs-Fyrværkerisager; dette Magasin indeholder dog kun saa smaa Mængder Sprængstof, at det i Forbindelse med denne Sag kan lades ude af Betragtning. I samtlige øvrige Magasiner findes for nærværende Tid oplagt i alt ca. 5,500 Ctnr. Krudt til Flaadens Skibe, fordelt enten som færdige Ladninger paa vandtætte Krudtkasser og Patroner eller som Sprængladninger i Granater eller endelig som løst Krudt paa sædvanlige Kasser. Desuden opbevares i et af nævnte Magasiner ca. 150 Ctnr. Handelskrudt, som Flaaden i Medfør af gældende Bestemmelser er forpligtet at opbevare for private.

Beliggenheden af de nævnte Krudtmagasiner var oprindelig temmelig isoleret; men den stærke Bebyggelse, som i de senere Aar har fundet Sted paa Christianshavn og paa Refshaleøen, har efterhaanden bragt Magasinerne i betænkelig Nærhed af stærkt befolkede Steder. Tilmed fører Kvintusvejen, der danner Vejforbindelsen mellem Refshaleøen og Byen, umiddelbart forbi en Del af Magasinerne, og ved den udstrakte Virksomhed, som i Tidernes Løb har udfoldet sig paa Refshaleøen fra Burmeister & Wains Skibsbyggeri, fra Kul- og Petroleumsoplag m. m., er her efterhaanden skabt en meget stærk Trafik, som i det hele ikke kan anses for ganske forenelig med de Sikkerhedsforanstaltninger, som en stærk Ophobning af eksplosive Stoffer udfordrer. Disse Magasinerings-Forhold have ogsaa vakt en Del Røre hos Publikum, hvilket for nogen Tid siden gav sig Udslag i forskellige Artikler i Bladene, ligesom ogsaa Spørgsmaalet om Fare ved den nuværende Magasinerings af Hærens og Flaadens Krudtbeholdninger blev bragt paa Bane under Folketingets Forhandlinger i Rigsdagssamlingen 1901—02 (se Folketingets Forhandlinger 1901—02 Sp. 134, 351, 2595 og 2611).

I Betragtning af disse mindre betryggende Forhold fandt man det rigtigt at gøre Spørgsmaalet om Opbevaring af Flaadens Krudtbeholdninger til Gen-

stand for en nærmere Undersøgelse, og under Samvirken med Krigsministeriet, hvis Ammunitions-Depoter ogsaa ved Byens fortsatte Udvikling vare komne i faretruede Nærhed af befolkede Steder, blev der i Efteraaret 1901 nedsat en Fælleskommission, bestaaende af sagkyndige Officerer af begge Værn for at tage alle herunder hørende Spørgsmaal under Overvejelse.

Støttet paa Erfaringer fra Eksplosioner, der Tid til anden have fundet Sted i Udlandet af Beholdninger af Krudt og andre eksplosive Stoffer, og i Analogi med de Bestemmelser, som andetsteds ere gældende for Opbevaring af Sprængstoffer, har bemeldte Kommission i sin Betænkning udtalt, at det ikke kan anses for forsvareligt vedblivende at opbevare Ammunition i de ved *Kvintusvejen* beliggende Magasiner af Hensyn til den Ødelæggelse, som under en eventuel Eksplosion vil kunne foraarsages baade ved selve Luftbølgen og ved Udkastning af Sprængstykker. Det samme menes ogsaa til Dels at gælde for Magasinerne i *Christianshavns Enveloppevej*, men da Kommissionen, støttet paa særlig herhjemme anstillede Forsøg, har den Opfattelse, at Krudt paa Patroner og Granater er mindre farligt under Magasinerings end løst Krudt paa Kasser, mener den under de foreliggende Omstændigheder at kunne tilraade, at disse Magasiner vedblivende anvendes til Opbevaring af Krudt paa Patroner og Granater. Der vil ved en saadan Ordning blive ca. 4,800 Ctnr. Krudt tilbage, som ikke kan finde Plads i de eksisterende Magasiner, og for hvilke altsaa nye maa opføres.

De to Hovedfordringer, der maa stilles med Hensyn til Beliggenheden af saadanne nye Magasiner, nemlig at de skulle ligge isolerede, fjernt fra stærkt bebyggede Steder, samt at de skulle ligge bekvemt for Skibenes Udrustning og Mobilisering, ere i og for sig i Modstrid med hinanden og kunne ikke begge fuldt ud opfyldes. I Kommissionen have flere forskellige Forslag været fremsatte og drøftede, men fuld Enighed om, hvilket af disse der burde gives Fortrinet, har ikke kunnet tilvejebringes. Medens saaledes et Flertal har ment først og fremmest at burde lade den første Fordring ske Fyldest, har det foreslaaet, at Magasinerne opføres paa en Opfyldning i Kallebostrand paa et nærmere betegnet Sted paa Sjællands-Siden,